

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az EU-n belüli fenntartható kék gazdaság új megközelítéséről – Az EU kék gazdaságának átalakítása a fenntartható jövő érdekében

(COM(2021) 240 final)

(2021/C 517/17)

Előadó: **Simo TIAINEN**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2021.5.31.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2021.9.9.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2021.9.22.
Plenáris ülés száma:	563.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	229/0/11

1. Következtetések és ajánlások

1.1. A kék gazdaság jelentős szerepet játszik és egyre növekvő potenciállal rendelkezik az EU-ban és a globális gazdaságban, a munkahelyteremtésben és az emberek jólétében. Az EGSZB rendkívül fontosnak tartja e lehetőségek lehető legnagyobb mértékű kihasználását, egyidejűleg pedig az éghajlatra, a biológiai sokféleségre és a környezetre gyakorolt káros hatások minimalizálását. A jó vízminőség és az egészséges vízi ökoszisztémák elengedhetetlenek a virágzó, fenntartható kék gazdasághoz.

1.2. A környezetvédelmi kihívások mellett a kék gazdaságban tevékenykedők olyan kihívásokkal is szembesülnek, mint a tisztességtelen globális verseny és a gyors technológiai fejlődés. A Covid19-világjárvány súlyos hatással volt számos tevékenységre, különösen a turizmusra. A zökkenőmentes és sikeres helyreállítás ezért létfontosságú a kék gazdaság számára.

1.3. A kék gazdaság számos ágazatot és tevékenységet foglal magában, hagyományosakat és feltörekvőket egyaránt. A kék gazdaságban folytatott tevékenységek növekvő sokfélesége megnehezíti ezek összeegyeztetését, és versenyt generál a tengeri területekért és erőforrásokért. Az EGSZB hangsúlyozza a tengeri területrendezés fontos szerepét, mind a különböző tevékenységek együttes lehetővé tételében, mind pedig az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra történő felkészülésben.

1.4. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy aktívan támogassa a tengeri tevékenységekhez kapcsolódó digitális és zöld technológiák és megoldások kifejlesztését és bevezetését, és ezáltal gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök elérését. Az EGSZB rámutat az oceanográfiai kutatás fontosságára is, a kék gazdaságban folytatott tevékenységek társadalmi-gazdasági és környezeti hatásainak vizsgálatával együtt.

1.5. Az EGSZB sürgeti az EU-t, hogy biztosítson olyan innovációs és beruházási környezetet, amely az egyszerűsített igazgatási eljárások, valamint a szabályozási és pénzügyi feltételek biztonsága miatt kedvező és kiszámítható. Az EGSZB üdvözli a fenntartható kék gazdaság támogatására rendelkezésre álló jelentős uniós finanszírozást, és rámutat arra, hogy annak forrásait könnyen hozzáférhetővé kell tenni a gazdasági szereplők számára nemzeti és helyi szinten egyaránt.

1.6. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EU kék gazdaságát és a benne rejlő lehetőségeket globális összefüggésekben kell mérlegelni, ideértve a kül- és a kereskedelmi kapcsolatokat is. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy biztosítson egyenlő versenyfeltételeket az uniós vállalkozások számára nemzetközi versenytársaikkal szemben, és erősítse a gazdasági együttműködésre, a munkakörülményekre és a környezetre vonatkozó nemzetközi egyezmények és megállapodások globális végrehajtását.

1.7. Az EGSZB hangsúlyozza a szociális partnerek központi szerepét a munkával kapcsolatos változások előrejelzésében, a készségfejlesztés támogatásában és a munkavállalók kék gazdaságban való foglalkoztathatóságának javításában. Ezen túlmenően az ágazati, nemzeti és munkahelyi szintű szociális párbeszéd kulcsfontosságú a megfelelő munkakörülmények biztosításához.

1.8. Horizontális jellege miatt a kék gazdaságot átfogó és következetes módon kell figyelembe venni a szakpolitikai döntéshozatal során. Ehhez minden szinten zökkenőmentes együttműködésre van szükség a politikai döntéshozók között: az EU és a tagállamok között, a különböző régiókban található tagállamok között, valamint az olyan szakpolitikai területek között is, mint az ipar, a halászat, a kereskedelem, a közlekedés, az energia, a foglalkoztatás és a környezetvédelem.

1.9. Az EGSZB kiemeli, hogy a kék gazdaságra vonatkozó politikáknak megbízható tudományos ismeretekre és szilárd adatbázisra kell támaszkodniuk, és teljes mértékben figyelembe kell venniük a kék gazdaság szereplőinek és érdekelt feleinek igényeit és nézeteit. Az EGSZB kéri, hogy a munkáltatók, a munkavállalók és a civil társadalom egyéb szereplői jussanak érdemi szerephez a kék gazdaságra vonatkozó uniós és nemzeti politikák kialakításában, végrehajtásában és nyomon követésében.

1.10. Jóllehet fontos és szükséges a kék gazdaság holisztikus és horizontális szemlélete, az is fontos, hogy a különböző ágazatokat és tevékenységeket ezek sajátos lehetőségei és kihívásai szempontjából vizsgáljuk, ami lehetővé teszi, hogy alulról felfelé építkezve járjunk hozzá a kék gazdaság politikáihoz.

1.11. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá, hogy oktatást kell folytatni és figyelemfelhívó intézkedéseket kell hozni a kék gazdaság abbéli jelentőségének jobb megismertetésére, hogy a munkahelyteremtésen és a jóléten túl az egészséges táplálkozás, a mobilitás és a szabadidős tevékenységek területén is lehetőségeket teremtsen, emellett tudatosítani kell a tengeri környezet – például a műanyag hulladékkal szembeni – védelmének fontosságát.

2. Általános megjegyzések

2.1. Az EGSZB üdvözlözi az Európai Bizottságnak az EU-n belüli fenntartható kék gazdaság új megközelítéséről szóló közleményét, és támogatja az európai zöld megállapodással összhangban a klímasemleges, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaságra való átállás támogatására irányuló célkitűzését.

2.2. Az EGSZB támogatja és pártolja a kék gazdaság integrált megközelítését a fenntartható fejlődés különböző dimenziói tekintetében, és hangsúlyozza, hogy a kék gazdaság hozzájárul az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak többségéhez, különösen az óceánokkal, a tengerekkel és a tengeri erőforrásokkal, az éghajlat-politikával, a szegénység és az éhezés visszaszorításával, az egészség és a jóllét előmozdításával, a felelős fogyasztással és termeléssel, a tisztességes munkával és a gazdasági növekedéssel kapcsolatos célok tekintetében⁽¹⁾.

2.3. A kék gazdaság jelentős szerepet játszik és egyre növekvő potenciállal rendelkezik az uniós és a globális gazdaság bővítése, a minőségi foglalkoztatás és a különböző helyeken élő emberek jóléte terén, kiemelt előnyöket nyújtva a vidéki és a tengerparti térségek számára. Az EGSZB rendkívül fontosnak tartja e lehetőségek minél nagyobb mértékű kihasználását.

2.4. Az EGSZB ugyanakkor alapvető fontosságúnak tartja a víz- és levegőszennyezés, a hulladékképződés, valamint az éghajlatra és a biológiai sokféleségre gyakorolt káros hatások minimalizálását. Ez nemcsak környezetvédelmi okokból szükséges, hanem azért is, mert a környezet jó minősége és az egészséges ökoszisztémák létfontosságúak ahhoz, hogy megfelelő feltételeket és erőforrásokat biztosítsunk magának a kék gazdaságnak. A környezeti tényezők kezelését ezért minden gazdasági tevékenység szerves részének kell tekinteni.

2.5. A kék gazdaság számos olyan tevékenységet foglal magában, amelyek elengedhetetlenek az emberek mindennapi életéhez, és a nagy nemzetközi vállalatoktól a helyi kkv-kig érintik a vállalkozásokat. Az élelmiszer- és energiatermelés, a bányászat, a tengerhasznosítási ágazatok, a közlekedés és a turizmus a tengerhez kapcsolódó, meglévő elsődleges ágazatok, de ezek mellett kialakulóban vannak olyan ágazatok is, mint a kék biogazdaság új típusú termékeinek előállítására. A körforgásos gazdaság és a vízvédelmi tevékenységek is szervesen kapcsolódnak a kék gazdasághoz.

2.6. Mivel meghatározása szerint a kék gazdaság az óceánokhoz, a tengerekhez és a tengerpartokhoz kapcsolódik, elsősorban a tenger melletti országokat érinti. A határokon átnyúló ellátási láncokon és közös piacokon, valamint a közös éghajlaton és környezeten keresztül azonban a kék gazdaság az egész EU és valamennyi tagállam számára fontos, a Földközi-tengertől a Balti-tengerig és a Jeges-tengerig, valamint a Fekete-tengertől az Atlanti-óceánig és az Északi-tengerig.

2.7. Az EGSZB arra is rámutat, hogy a kék gazdaság koncepcióját nem helyénvaló kizárólag az óceánokra és a tengerekre korlátozni, mivel egyrészt vannak ezeknek megfelelő gazdasági tevékenységek, amelyek az édesvízkészleteken alapulnak, másrészt a belvízi vízfolyások is végső soron a tengerekbe és az óceánokba áramlanak. Ez rávilágít a regionális együttműködés fontosságára a vízszennyezés visszaszorítása terén.

⁽¹⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/oceans/>

2.8. Kihívások és lehetőségek

2.8.1. A kék gazdaságban folytatott tevékenységek növekvő sokfélesége megnehezíti ezek összeegyeztetését, és versenyt generál a tengeri területekért és erőforrásokért. Az EGSZB ezért hangsúlyozza a tengeri területrendezés – és ezen belül a halmozódó hatások integratív kezelése és felmérése – szerepét, és felhívja a tagállamokat, hogy keressenek és biztosítsanak megfelelő tereket a különböző tevékenységek számára, lehetővé téve ezáltal ezek fejlődését és egymás melletti létét úgy, hogy minél kisebb káros hatást gyakoroljanak más szereplőkre és a tengeri környezetre.

2.8.2. Az óceánok és a tengerek jelentős szerepet töltenek be szénelnyelőként, ugyanakkor a tengeri ökoszisztémák és a part menti területek ki vannak téve az éghajlatváltozásnak és hatásainak, beleértve a vízmelegedést, a tengerszint emelkedését és a szélsőséges időjárási eseményeket. A kék gazdaságot ezért megfelelően fel kell készíteni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra; az EGSZB tehát sürgeti a tagállamokat, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást a tengeri területrendezés lényegi elemének tekintve részesítsék előnyben a biológiai sokféleség fenntartását is elősegítő intézkedéseket. Ezenfelül az egyre súlyosabb aszály és az édesvízhiány új megoldásokat tesz szükségessé az élelmezésbiztonság megőrzése érdekében.

2.8.3. Az EGSZB rámutat arra, hogy a kék gazdaságban tevékenykedők számos más kihívással, például a tisztességtelen globális versennyel és a gyors technológiai fejlődéssel is szembesülnek. Ráadásul a Covid19-világjárvány számos tevékenységet súlyosan érintett, amelyeknek meg kell birkózniuk a járvány hatásával. Ez különösen igaz a turizmusra és a kapcsolódó szolgáltatásokra. A zökkenőmentes és sikeres helyreállítás – a zöld és a digitális átállással összhangban – ezért létfontosságú a kék gazdaság számára.

2.8.4. Mindent összevetve a kék gazdaság számos lehetőséget kínál a digitális és zöld átállásra. E lehetőségek megragadásához intenzív erőfeszítésekre van szükség a kutatás és az innováció terén. Ez elengedhetetlen mind a hagyományos tevékenységek fejlődéséhez, mind újak kialakításához, ennél fogva pedig a fiatalok odavonzásához és a kék gazdaság diverzifikációjához is.

2.8.5. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy aktívan támogassa a tengeri tevékenységekhez kapcsolódó digitális megoldások kifejlesztését és bevezetését, ideértve ezeknek a tengeri térképezésben, valamint a tengeri környezet és erőforrások állapotának nyomon követésében, feltárásában, modellezésében és előrejelzésében való felhasználását is. Innovációra is szükség van az energia- és anyaghatékonyság javításához, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a levegő- és vízszennyezés és a hulladékmennyiség csökkentéséhez. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kisvállalkozások zöld és digitális átállásában való támogatására. Az EGSZB sürgeti továbbá a bevált gyakorlatok megosztását, valamint a kék gazdaság szereplői és érdekeltjei által létrehozott szociális innovációk fokozását, többek közt a kapcsolódások, az ellenállóképesség és az átláthatóság javítása, valamint az értékláncok méltányosabbá tétele érdekében.

2.8.6. A fenntartható kék gazdaság kialakítása megköveteli a tengerrel kapcsolatos fizikai, kémiai és biológiai jelenségek, valamint az azokban bekövetkező változások megfelelő megértését. Az EGSZB rámutat az oceanográfiai kutatás fontosságára, amelyet a kék gazdaságban folytatott tevékenységek társadalmi-gazdasági és környezeti hatásainak a nyílt tudomány megközelítését követő és a civil tudomány projektjeit felhasználó vizsgálata kísér.

2.8.7. A kék gazdaság munkahelyteremtési potenciáljának kiaknázása során elengedhetetlen az emberek jólétét elősegítő, színvonalas munkahelyek számának növelése. Ehhez a magas szintű képzés és az átvihető készségek fejlesztésére, a képzések kölcsönös elismerésére, ágazatközi mobilitásra és a munkaerő-piaci változásokhoz való alkalmazkodás képességére is szükség van. Az EGSZB arra kéri a tagállamokat és az oktatási szolgáltatókat, hogy – a kék gazdaság szereplőinek képviselőivel és a szociális partnerekkel együttműködve – vegyék figyelembe ezeket az igényeket az oktatási és képzési programok kidolgozásakor, ideértve a továbbképzést és az átképzést is, felhasználva ennek során többek közt az Európai Szociális Alap Plusz forrásait is.

2.8.8. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá a szociális partnerek létfontosságú szerepét a munkával kapcsolatos változások előrejelzésében, a készségfejlesztés támogatásában és a munkavállalók kék gazdaságban való foglalkoztathatóságának javításában. Ezen túlmenően az ágazati, nemzeti és munkahelyi szintű szociális párbeszéd – beleértve a kollektív tárgyalást is – nemcsak bizonyos minimumnormák biztosításához, hanem a kék gazdaság valamennyi ágazatában a munkakörülmények javításához is elengedhetetlen.

2.9. Beruházás, finanszírozás és nemzetközi keret

2.9.1. A fenntartható kék gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében az EGSZB sürgeti az EU-t, hogy biztosítson kedvező és kiszámítható innovációs, beruházási és működési környezetet, beleértve az egyszerűsített igazgatási eljárásokat, valamint a szabályozási és pénzügyi feltételek biztonságát. Azáltal, hogy hosszú távú jövőképet vázol fel és átfogó keretet határoz meg, az Európai Bizottság közleménye értékes eszköz a kiszámíthatóság biztosításában.

2.9.2. Az EGSZB üdvözi a fenntartható kék gazdaság támogatásához rendelkezésre álló jelentős uniós finanszírozást, beleértve a tengerekkel kapcsolatos egyedi finanszírozást és az olyan általános eszközöket, mint a Horizont Európa, a strukturális és beruházási alapok, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz. Az EGSZB rámutat arra, hogy az uniós finanszírozást könnyen hozzáférhetővé kell tenni a gazdasági szereplők számára nemzeti és helyi szinten egyaránt.

2.9.3. Fontos továbbá a magánfinanszírozás mozgósítása a kék gazdaság fejlesztése érdekében, amely a magánbefektetők és a finanszírozók számára vonzó, fenntartható pénzügyi elveken és normákon alapuló projekteket követel meg. Az EGSZB ezenkívül szorgalmazza a közszektor, a vállalkozások és a polgárok megerősített, helyi szintű partnerségére épülő projekteket.

2.9.4. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EU kék gazdaságát és a benne rejlő lehetőségeket globális összefüggésekben kell mérlegelni, mivel a kék gazdasággal kapcsolatos tevékenységek többsége a kereskedelmi és ellátási láncokon vagy a közös tengeri területeken keresztül nemzetközi kapcsolatban áll egymással. Ezért nemzetközi együttműködésre és közös szabályokra van szükség az egyenlő versenyfeltételek biztosítása és a tengeri erőforrásokkal kapcsolatos konfliktusok elkerülése érdekében. Az EGSZB arra ösztönzi az EU-t, hogy az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye mellett fokozza a nemzetközi egyezmények és megállapodások globális végrehajtását olyan területeken, mint a kereskedelem, a közlekedés, a munkakörülmények, az éghajlat és a környezetvédelem.

2.9.5. Az EGSZB sürgeti az EU-t, hogy biztosítsa, hogy a kék gazdaság feltételei az EU-ban versenyképesek legyenek más nemzetközi szereplőkkel, például Kínával szemben. Ez szükséges ahhoz, hogy az uniós vállalkozások exportálhassák a fenntartható kék gazdaság termékeit, technológiáit és megoldásait a nemzetközi piacokra, és sikeresen versenyezzenek az EU-n kívülről érkező behozattal.

2.9.6. Az EGSZB felhívja továbbá a figyelmet a fejlődő országokkal folytatott együttműködés adta lehetőségekre, és arra ösztönzi az EU-t, hogy az Afrikához fűződő partnerség egyik elemeként bővítse a kék gazdaságot.

2.10. Következetes és inkluzív szakpolitikai döntéshozatal

2.10.1. Horizontális jellege miatt a kék gazdaságot átfogó és következetes módon kell figyelembe venni a szakpolitikai döntéshozatal során. Ehhez minden szinten zökkenőmentes együttműködésre van szükség a politikai döntéshozók között, vertikálisan és horizontálisan egyaránt: az EU és a nemzeti döntéshozók között, a tagállamok között, valamint az olyan szakpolitikai területek között is, mint az ipar, a halászat, a kereskedelem, a közlekedés, az energia, a foglalkoztatás és a környezetvédelem.

2.10.2. A tagállamok és az EU-n kívüli országok közötti regionális együttműködés különösen fontos⁽²⁾, tekintettel arra, hogy a tengeri területek és számos belvízfolyás határokon átnyúló jellegű. Az együttműködés kulcsfontosságú abból a szempontból is, hogy garantálja a tengerrel kapcsolatos tevékenységek biztonságát, továbbá védi az emberi jogokat és a környezetet a belső és külső veszélyek széles köre ellen, a geopolitikai kockázatoktól a kalóztevékenységen át a környezeti és a kiberbűnözésig.

2.10.3. Az EGSZB kiemeli, hogy a kék gazdaságra vonatkozó politikáknak és intézkedéseknek megbízható tudományos ismereteken és adatokon alapuló tényekre kell támaszkodniuk. Ezen túlmenően, figyelembe véve a civil társadalom szereplőinek alapvető szerepét a fenntartható kék gazdaság gyakorlati kialakításában, az EGSZB kéri, hogy a munkáltatói és munkavállalói szervezeteket, valamint a környezetvédelmi és egyéb érintett szervezeteket vonják be az uniós és nemzeti politikák kialakításába, végrehajtásába és nyomon követésébe.

2.10.4. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa a konkrét cselekvési ütemterv kidolgozására irányuló munkát, amely a kék gazdaság különböző szereplőinek és érdekelt feleinek visszajelzéseinek és hozzájárulásainak, valamint a kék fórum keretében a tengerhasználók számára tartott párbeszéd alapján.

2.10.5. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá, hogy oktatásra és egyéb intézkedésekre van szükség a kék gazdaság abbéli jelentőségének jobb megismertetésére, hogy a munkahelyteremtésen és a jóléten túl az egészséges táplálkozás, a mobilitás és a szabadidős tevékenységek területén is lehetőségeket teremtsen, emellett tudatosítani kell a tengeri környezet – például a műanyag hulladékkal szembeni – védelmének fontosságát.

⁽²⁾ EGSZB-vélemény a következő tárgyban: *Kezdeményezés a nyugat-mediterrán térség kék gazdaságának fenntartható fejlesztésére* (HL C 129., 2018.4.11., 82. o.).

3. Részletes megjegyzések

3.1. Jóllehet fontos és szükséges a kék gazdaság holisztikus és horizontális szemlélete, az is fontos, hogy a különböző ágazatokat és tevékenységeket ezek sajátos lehetőségei és kihívásai szempontjából vizsgáljuk. Ez lehetővé teszi az alulról felfelé építkező hozzájárulást, és annak összekapcsolását a közlemény felülről építkező megközelítésével.

3.2. Szállítás és kikötők

3.2.1. A tengeri szállítás kulcsfontosságú az EU-n belüli és azon kívüli teher- és személyszállítás szempontjából. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy javítsa a nemzetközi versenyképesség, a digitalizáció és a környezetbarátabb hajózás előmozdításának feltételeit, és törekedjen a tisztességtelen versenyhez vezető gyakorlatok – például a külföldi lobogó alatti hajózással kapcsolatos helytelen gyakorlatok – megszüntetésére. Az egyedi technológiai fejlesztések mellett a rendszerszintű digitális megoldások is hozzájárulnak a közlekedés gazdasági és környezeti teljesítményének javításához, például a kereslet és a kínálat jobb összehangolása révén. A rövid távú tengeri szállítás előnyeit is teljes mértékben ki kell használni a közlekedés környezeti hatásainak csökkentése érdekében. Az EGSZB felhívja továbbá a figyelmet az olyan új globális szállítási útvonalak által kínált lehetőségekre, mint például az Északi-sarkvidéken található északi hajózási útvonal.

3.2.2. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a kikötők – többek között a zöld és a digitális átállás terén – kulcsfontosságú szerepet játszanak a kék gazdaság csomópontjaiként. Míg a kikötőknek a tengeri közlekedést és a halak kirakodását lehetővé tevő hagyományos szerepe megmarad, bővülő szerepük olyan új tevékenységekre is kiterjed, mint a megújulóenergia-használat és a körforgásos gazdaság elősegítése. Ehhez infrastrukturális beruházásokra és minden elemében új típusú irányításra van szükség. Az új szerepek a kisebb kikötőket is fontosabbá tehetik az adott régió számára.

3.3. Halászat, akvakultúra és új biotermékek

3.3.1. Az EGSZB kiemeli a halászat, az akvakultúra és a kapcsolódó iparágak fontos szerepét az európaiak alacsony szén-dioxid-kibocsátású és egészséges táplálkozásának biztosításában. Tekintettel az EU-ba importált halak és tengeri eredetű élelmiszerek nagy mennyiségére, egyértelműen indokolt, hogy az élelmezésbiztonság és az élelmiszer-önrendelkezés igényére reagálva csökkentsük az EU élelmiszerimporttól való függőségét és megfelelő versenyfeltételeket teremtsünk az európai halászat, akvakultúra és a kapcsolódó iparágak számára. Tekintettel az uniós halászflootta idős korára, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapból finanszírozást kell biztosítani a flották modernizálására, és ezáltal környezeti teljesítményük, munkakörülményeik és vonzerejük javítására. Az EGSZB elismeri és ösztönzi a halászati iparágak a halállomány fenntartható szinten tartására és a tengeri ökoszisztémák védelmére irányuló folyamatos erőfeszítéseit. Az EGSZB emellett ösztönzi az olyan konkrét gyakorlatok megosztását, mint például a vonóhálós hajók hozzájárulása a műanyag hulladék begyűjtéséhez.

3.3.2. Az akvakultúrát illetően az EGSZB utal egy másik véleményre, amelyben elsősorban az uniós akvakultúrára vonatkozó új stratégiai iránymutatásokkal foglalkozik⁽³⁾. Az EGSZB támogatja az olyan új biotermékek kifejlesztését is, mint a gyógyszerek, az élelmiszer és élelmiszer-adalékanyagok, az állati takarmányok, a kozmetikumok, valamint az algákon és más tengeri élőlényeken alapuló új anyagok. Ezek a biotermékek kiegészítik a kék biogazdaság spektrumát, amellyel az EGSZB az édesvizekre is kiterő korábbi véleményében⁽⁴⁾ is foglalkozott.

3.4. Turizmus és kapcsolódó szolgáltatások

3.4.1. A tengeri és tengerparti turizmus – számos kapcsolódó tevékenységgel, például közlekedési, szállodai és éttermi szolgáltatásokkal együtt – létfontosságú az EU számos régiója számára. A világjárvány okozta problémák megoldását célzó intézkedéseket illetően az EGSZB utal a turizmusról és a közlekedésről szóló véleményére⁽⁵⁾. A világjárvány utáni helyreállítást követően a turizmusnak vissza kell nyernie fontos szerepét abban, hogy általános fenntarthatóságát biztosító módon hozzájáruljon a gyakran kkv-ken alapuló helyi gazdaságokhoz és a minőségi munkahelyekhez. Az EGSZB rámutat arra, hogy a fenntartható turizmus elengedhetetlen ahhoz, hogy az emberek ne csak szabadidős tevékenységhez jussanak, hanem az uniós kultúrák és környezetek sokféleségével kapcsolatos ismeretekhez és tapasztalatokhoz is.

3.5. Hajógyártás és tengerhasznosítási technológia

3.5.1. A hajógyártás hagyományos tengerhasznosítási ágazat, amely a teher- és személyszállítást szolgálja ki, ugyanakkor jelenleg számos új elemmel és megközelítéssel is bővíti a digitális és zöld átállással összhangban. Például a hajók fejlett automatizálása hozzájárul a közlekedés energiahatékonyságának és biztonságának javításához, és a tiszta meghajtási

⁽³⁾ Az EGSZB NAT/816. sz. véleménye: *Stratégiai iránymutatás az uniós akvakultúra fenntartható fejlesztéséhez* (lásd e Hivatalos Lap 103. oldalát).

⁽⁴⁾ Az EGSZB véleménye: *Kék biogazdaság* (HL C 47., 2020.2.11., 58. o.).

⁽⁵⁾ Az EGSZB véleménye: *Turizmus és közlekedés 2020-ban és azon túl* (HL C 429., 2020.12.11., 219. o.).

technikák és a megújuló üzemanyagok fejlesztése és alkalmazása kulcsfontosságú a légköri kibocsátások minimálisra csökkentésében. A körforgásos gazdaságot erősítő javítási, karbantartási és hajóbontási technológiák és gyakorlatok szintén nélkülözhetetlenek ebben a fejlődésben. Az EGSZB ezért arra kéri az EU-t, hogy biztosítson kedvező feltételeket a tengeri technológiák, többek között a berendezések és a szoftverek fejlesztéséhez és az azokba való beruházáshoz, valamint az ezzel kapcsolatos munkákhoz.

3.6. Energia

3.6.1. Miközben hagyományosan a fosszilis tüzelőanyagok kiaknázására összpontosítanak, a tengerrel kapcsolatos energetikai műveletek most a megújuló energiákra irányulnak, főként a szél- és óceánenergiára. A megújuló energiaforrások bevezetése kulcsfontosságú a klímasemlegesség irányába tett előrehaladás szempontjából, és a tengerrel kapcsolatos megújuló energia jelentősen hozzájárulhat a jövőbeli energiaszerkezethez és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez. Ugyanakkor megoldást kell találni az egyes tengeri területek különböző felhasználási módjaihoz kapcsolódó ellentétes érdekek kezelésére is. Az EGSZB a tengeri megújuló energiával kapcsolatos nézeteit a tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégiáról a közelmúltban kiadott véleményében ⁽⁶⁾ fejtette ki.

Kelt Brüsszelben, 2021. szeptember 22-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

⁽⁶⁾ Az EGSZB véleménye a tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégiáról (HL C 286., 2021.7.16., 152. o.).